

Systém soudní moci v členských státech - Portugalsko

Tento oddíl vám poskytne přehled soudního systému v Portugalsku.

Soudy – obecné zásady

Článek 202 a další články portugalské ústavy definují zásady, jež tvoří základ pro organizaci soudní moci a fungování soudů v Portugalsku. Soudy jsou svěřované orgány s pravomocí vykonávat spravedlnost ve jménu lidu. Odpovídají za ochranu zákonných práv a zájmů občanů, brání porušování demokratického právního řádu a projednávají veřejné nebo soukromé spory.

Soudy jsou nezávislé a jsou vázány pouze zákonem. Jejich rozhodnutí jsou závazná pro všechny veřejné i soukromé subjekty a jsou nadřazena rozhodnutím všech ostatních institucí.

Soudní jednání jsou veřejná, s výjimkou případů, kdy je nutno ochránit osobní důstojnost nebo veřejnou mravnost nebo kdy je nutno zajistit řádný průběh jednání, přičemž o neveřejném jednání daný soud rozhodne prostřednictvím písemného odůvodnění.

Organizace soudnictví – systém soudní moci

Ústava Portugalské republiky (článek 209 a další) stanoví dvě kategorie soudů: občanské a správní (*jurisdição civil e administrativa*). Existuje též jurisdikce Ústavního soudu (*Tribunal Constitucional*) a Účetního dvora (*Tribunal de Contas*) a dále jurisdikce rozhodčích soudů (*tribunais arbitrais*) a smírčích soudů (*juizados de paz*).

V rámci občanského soudnictví mají obecnou soudní pravomoc v občanskoprávních a trestněprávních věcech soudy tří úrovní, hierarchicky uspořádané od nejvyššího stupně s největší zeměpisnou působností po nejnižší stupeň s nejmenší zeměpisnou působností takto: Nejvyšší soudní dvůr (*Supremo Tribunal de Justiça*; celostátní působnost), odvolací soudy (*tribunais da Relação*; jeden v každém soudním obvodu a dva v soudním obvodu města Porto) a okresní soudy (*tribunais judiciais de comarca*; soudy prvního stupně).

Soudy prvního stupně se podle předmětu sporu a nárokované hodnoty dělí do tří kategorií: soudy se všeobecnou příslušností, soudy se specializovanou příslušností (trestní vyšetřování, rodinné právo, mladiství, pracovní právo, obchodní právo, námořní právo, výkon trestů) a soudy se specifickou příslušností (soudní kolegia (*varas*) pro občanskoprávní věci, pro trestněprávní věci nebo se smíšenou příslušností; soudní sekce (*juízos*) pro občanskoprávní nebo trestněprávní věci; sekce nižšího stupně (*juízos de pequena instância*) pro občanskoprávní nebo trestněprávní věci).

Správní jurisdikce zahrnuje správní a finanční soudy (*tribunais administrativos e fiscais*; soudy prvního stupně), ústřední správní soudy (*tribunais centrais administrativos*; jeden pro severní a jeden pro jižní oblast) a Nejvyšší správní soud (*Supremo Tribunal Administrativo*; celostátní působnost).

Spory mezi jednotlivými soudy řeší kompetenční soud (*Tribunal de Conflitos*), jehož činnost je upravena zákonem.

Druhy soudů – stručný popis

V portugalském systému soudní moci existují následující kategorie soudů:

- Ústavní soud (*Tribunal Constitucional*), jehož hlavním úkolem je posuzovat ústavnost nebo zákonnost právních předpisů a ústavnost opomenutí přijmout legislativní akt;
- Účetní dvůr (*Tribunal de Contas*), který je nejvyšším orgánem oprávněným k posuzování zákonnosti veřejných výdajů a ke kontrole účtů, jež se mu ze zákona musí předkládat;
- Obecné soudy (*Tribunais Judiciais*) se všeobecnou soudní příslušností pro občanskoprávní a trestněprávní věci, které rovněž vykonávají soudní pravomoc ve všech záležitostech, které nejsou v příslušnosti jiných soudů. Zahrnují Nejvyšší soud, soudy druhého stupně (zpravidla odvolací soudy) a soudy prvního stupně (zpravidla okresní soudy);

- Správní a finanční soudy (*Tribunais Administrativos e Fiscais*), jejichž úkolem je řešit spory vyplývající ze správních a finančních vztahů. Zahrnují Nejvyšší správní soud, ústřední správní soudy, obvodní správní soudy a soudy ve věcech daňových;
- Smírčí soudy (*Julgados de Paz*), které představují soudy se zvláštními znaky a s oprávněním v občanských soudních řízeních, kde hodnota nároku nepřevyšuje 5 000 EUR.
- Během válečného stavu mohou být zřízeny rovněž vojenské soudy (*Tribunais Militares*).

Užitečné odkazy

[Ústavní soud](#)

[Účetní dvůr](#)

[Nejvyšší soud](#)

[Odvolací soud Lisabon](#)

[Odvolací soud Porto](#)

[Odvolací soud Coimbra](#)

[Odvolací soud Évora](#)

[Odvolací soud Guimarães](#)

[Nejvyšší správní soud](#)

[Ústřední správní soud – jih](#)

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 29/12/2017